

ZAANS
SYMFONIE
ORKEST

voorjaarsconcert

zaterdag 11 april 2015, 20.15 uur
Oostzijderkerk, Zaandam

opus 43

Adagio

Allegro molto con brio

Max Bruch

*Dubbelconcert voor klarinet
in E mineur, opus 88*

Andante con molto

Allegro moderato

Allegro molto

solisten: Hanka van Doesum-Clc

Laura groenestein-Henk

PAUZE

Franz Schubert

Symfonie nr. 3 in D groot, I

Adagio maestoso - Allegro con br

Allegretto

Menuetto Vivace

eigenlijk voor het eerst voor een groot publiek. Denk aan dat Van huis uit is Guido Müller violist. Toen hij andere beroemde werk van Bruch, het vioolconcert, zo virtuoosle gecombineerde vooropleiding van het Koninklijk Concertgebouworkest in Den Haag waar hij les kreeg van Qui van Wely en Tjebbe van der Oude. Hij is ook een uitstekend musicus met als aantekening 'docent' op zijn eigen 'vioolschool Müller'. Alle informatie is te vinden op www.vioolschoolmuller.nl

De jonge solisten van dit voorjaarsconcert passen meer in het rijtje van hen die al kunnen bogen op een flinke carrière als Bob van der Horst met het Dvorak-vioolconcert en Marianne Smit met het prachtige harpconcert van Boieldieu

Als vrijwel ieder concert van het Zaans Symfonie Orkest begint ook dit met een ouverture. Daarna volgt het topstuk van deze avond: het dubbelconcert voor klarinet en altviool van Max Bruch met als solisten Hanka van Doesum-Clout, klarinet en Laura Groenestein-Hendriks, altviool. Na de pauze volgt de prachtige derde symfonie van Schubert. Informatie over de stukken vindt u verderop in dit programmaboekje.

Het najaarsconcert van het ZSO is weer een scratchdag. Vorig jaar was die gewijd aan Verdi; dit jaar wordt het Bizet. Het orkest nodigt zangers uit om een dag lang onder leiding van Piet Hulsbos koren uit onder andere Carmen te oefenen. Ondertussen repeteert het orkest met zoveel mogelijk instromende instrumentalisten de begeleidende muziek. Aan het eind van de dag vindt dan een gezamenlijke uitvoering plaats. Dat gebeurt allemaal op een zaterdag 10 oktober en de uitvoering begint om vijf uur. Als u wilt zingen, ... Luisteren mag natuurlijk ook.

Laura Groenestein-Hendriks is van 1987 tot 1991 toegelaten tot de Jonge Talenten van het Conservatorium te Den Haag bij Qui van Wely

Het ZSO staat sinds november 2008 onder leiding van **Guido Müller**. Conservatorium te Den Haag bij Qui van Wely

Het lijkt vreemd dat zijn latere werken, onder andere zijn concert voor klarinet, altviool en orkest uit 1911 het grote publiek toen minder aanspraken. Bruchs manier van componeren was immers dezelfde? Hij was geen vernieuwer, eerder behoudend en als romanticus bleef hij putten uit het rijke arsenaal aan Duitse melodieuze volksliederen. De melodie is de ziel van de muziek, is een bekende uitspraak van hem. Van vernieuwers moest hij niets hebben. Debussy noemde hij een 'onbeholpen stuntelaar'.

Bruch schreef het concert voor klarinet, altviool en orkest in 1911, twee voor Stravinsky zijn *Sacre du Printemps* schreef, voor zijn zoon Max Felix, die een begenadigd klarinettist was. Bruch was toen 73. Het melodieuze en expressieve eerste deel begint met een prachtige inleiding van de altviool, gevolgd door de klarinet. Beide instrumenten wisselen elkaar voortdurend af. Het zeer levendige derde deel biedt beide solisten ruimschoots gelegenheid om afwisselend te excelleren.

Van het concert heeft Bruch zelf een bewerking gemaakt voor viool, altviool en orkest.

orgel. Hij startte zijn muzikale carrière beroemde Wiener Sängerknaben. Daar diverse instrumenten en hanteerde hij c orkesten. Bij de door de film *Amadeus* studeerde hij contrapunt en compositie schreef hij zijn pianostukken en lieder zestiende- voltooid hij zijn eerste symfo die andere wonderkinderen uit die peri tijdens zijn leven niet zo veel waarden Dat kwam mede doordat Schubert van een onconventionele levensstijl. Hij vo die onvoorwaardelijk voor zijn roeping had hij er een hekel aan in de hogere k keuze heeft hem geen gemakkelijk lev

Later gunden vermogende bewonderaa traktament dat hem in staat stelde zich muziek te wijden. Als tegenprestatie w liederen in besloten (huiselijke) kring t tijdens zogenaamde Schubertzades, zo onder intimi heetten. In het openbare n werken van Schubert overigens nauwel betekenis. Pas na zijn vroege dood wer heuse, internationale fanclub heeft.

Schubert staat vooral te boek als de grc Toch heeft hij in zijn korte leven veel r waarschijnlijk is ook nog eens veel var Van Schubert is bekend dat hij vrij sloi manuscripten; veel is tijdens en kort na

Franz Peter Schubert werd in 1797 in Wenen geboren, overleed in diezelfde stad in 1828 en werd –wat zijn grootste wens was– dichtbij zijn grote voorbeeld Beethoven begraven

de negende aangemerkt, terwijl naar de ontbrekende zevende nog altijd niet boven water is gekomen.

De thema's die Schubert in zijn symfonieën verwerkt, lijken op liedfrasen. In de doorwerking wisselen motieven, thematische herhalingen en variaties elkaar af, waardoor het werk soms een liedachtig karakter krijgt. De harmonisatie en orkestratie, in de twee eerste symfonieën soms nog wat vlak, worden vanaf de derde kleurrijker en expressiever. Mendelssohn beschouwde haar als een absoluut meesterwerk van de symfonische literatuur, waarin de compositorische idealen van het classicisme en de romantiek volmaakt samenkomen.

Altviool: Ria Slijkhuis, Wobbe Treffer
Fonseca, Adriaan van Herwijnen.

Cello: Jeannine Groenheiden, Herman
Hannie Rodrigues Parreira.

Contrabas: Saskia Andriessen, Jan En

Fluit: Jacco Verburgt, Christine Calis.

Hobo: Yvonne de Groot, Clara van der

Klarinet: Elke Leijen, Marcus Prins.

Fagot: Wim van den Ende, Harry Ver

Hoorn: Rieta Mulder, Simon Wals.

Trompet: Endhi Houthuijsen, Bineke

Slagwerk: Leida Zandstra.

In het ZSO speelden:

Eerste viool: José Vosbergen, Helga Bakker, Anja
Blakkerkerk, Ton Oltmans, Beeld Wenzelburg, Erno Levi